

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יבמות - צ"ח

1. רבא: מה שאמרו אין אב לגוי, אין זה משום ששטופי זמה הם ולא ידוע מי האב, אלא אף במקום שידוע האב אינו נחשב כאביו מה ההוכחה לכך? שהרי בשני אחין תאומים גרים, שבוודאי הם בני אב אחד שנינו 'לא חולצין ולא מייבמין', כיון שהתורה הפקירה את זרעם 'וזרמת סוסים זרמתם'.
2. אמר רבי יוסי: מעשה בניפטיים הגר שנשא אשת אחיו מאמו, ובא מעשה לפני חכמים, ואמרו: אין איסור אשת אח לגר. כיצד מדובר שנשאה? להו"א: כשהוא גר וקשה על רב ששת שאסר. למסקנא: כשהוא עובד כוכבים. ונתחדש שלא גוזרים אטו כשהוא גר. [כפי המסקנא הזאת העמידו את הברייתות המתירות, ומובאות בחלק מהשאלות הבאות.]
3. אמר בן יאסיין: כשהלכתי לכרכי הים, מצאתי גר אחד שנשא אשת אחיו מאמו, אמרתי לו: בני, מן הרשך, אמר לי .. הרי אשה שהתגיירה ושבעת בניה שנתגיירו נשאו אחד אשת אחיו, שעל ספסל זה ישב ר' עקיבא ואמר שני דברים: א. גר נושא אשת אחיו מאמו, ב. ויהי דבר ה' אל יונה וכו'. כיצד האמין לגר הרי תלמיד חכם שמורה הלכה שלא היתה ידועה, אם אמרה רק לאחר שהגיע מעשה לידיו אין שומעין לו? א. הגר שנה זאת גם קודם שבא מעשה לידו. ב. כיון שאמר הרי אשה ושבעה בניה. ג. מתוך שנאמן על המימרא על יונה נאמן גם על זה.
4. בשם ר' עקיבא: ויהי דבר ה' אל יונה שנית לאמר - שנית דברה עמו שכינה, שלישית לא דברה עמו. לכאורה יש פסוק שדיבר איתו פעם שלישית? א. רבינא: על עסקי נינוה הכוונה. ב. רב נחמן בר יצחק: כוונת הפסוק השלישי, כשם שנהפך לנינוה מרעה לטובה, כך בימי ירבעם בן יואש נהפך להם לישראל מרעה לטובה.
5. גר שהיה לידתו בקדושה והורתו שלא בקדושה - יש לו 'קורבת משפחה' רק מצד האם ולא מצד האב. כיצד דיניו למעשה? א. נשא אחותו מן האם שנולדה כשאמו היתה עכו"ם - יוציא, מן האב - יקיים. ב. אחות האב מן האם - יוציא, מן האב - יקיים. ג. אחות האם מן האם - יוציא, מהאב - לחכמים: יקיים, לר' מאיר יוציא כיון שכל ערוה שהיא משום קורבת האם - יוציא, וכל שהיא מהאב - יקיים. ד. מותר באשת אחיו מאמו ובאשת אחי אביו, וכן באשת האב. ה. עוד שנינו שם - כשהיה עכו"ם נשא אשה ובתה ואח"כ נתגיירו כולם - כונס אחת ומוציא אחת, לכתחילה לא יכנס, [לכתחילה הכוונה בכל אלו שנאמר עליהן לעיל יקיים] מתה אשתו - מותר בחמותו, [כר"ע שקלש איסורא ובגר לא גזרו] ויש ששונים: אסור בחמותו. [כר' ישמעאל שבאיסורא קיימא].
6. חמש נשים שנתערבו ולדותיהן ויש לכל אחת מהן בן 'זודאי' שלא נתערב, כשהגדילו התערובות נשאו נשים ומתו. מה דין הוודאים לגבי האלמנות? ארבעה מהוודאים חולצין לאחת מהאלמנות ואחד הנשאר מייבם אותה אם ירצה. [ממה נפשך או שייבמתו היא או שהותרה בחליצתן]. אח"כ הוא ושלשה חולצין לאחת אחרת מהאלמנות ואחד מייבם, וכן הלאה.. נמצאו ארבע חליצות וייבום אחד נעשים לכל אחת ואחת מהאלמנות. ובדווקא - צריך קודם ארבע חליצות ורק אח"כ ייבום, כיון שאם ייבם קודם יכול לפגוע ביבמה לשוק. ובדווקא - עדיף שלא ישא אחד את כולו, אלא שכל אחד ייבם, כיון שאולי תזדמן לכל אחד ייבמתו ויקיים מצוות ייבום.
7. אלו אופנים נוספים שנינו בברייתא? א. מקצתן של הוודאים הנותרים אחין מן האב של המתים ומקצתן אחין מן האם - אחין מן האם חולצין כל האלמנות, ואחין מן האב מייבמין. ב. מקצתן כהנים ומקצתן שאינם כהנים - כהנים [שאסורים בחלוצות], חולצין, שאינם כהנים מייבמין. ג. מקצתן כהנים ומקצתן אחין מן האם - אלו ואלו חולצין ולא מייבמין. הכהנים כיון שאסורים מדרבנן בחלוצה, והאחים מן האם משום איסור תורה של אשת אחיו שלא במקום ייבום.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)